

UPORABA VARNOSTNEGA PASU!

PROGRAM AKTIVNOSTI
16. – 30. maja

18 25 let

PRIPNITE SE IN DOŽIVITE

REPUBLICA SLOVENIJA | MINISTRSTVO ZA PROMET | SKUPAJ ZA VEČJO VARNOST

1. UVOD

Javna agencija RS za varnost prometa na podlagi Obdobjnega načrta za zagotavljanje varnosti cestnega prometa v letih 2010 in 2011, ki ga sprejela Vlada RS na 61. redni seji, vodi in koordinira preventivno akcijo za uporabo varnostnega pasu.

Na podlagi Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2007-2011 (Skupaj za večjo varnost) je pripravljen Obdobni načrt za zagotavljanje varnosti cestnega prometa v letu 2010 in 2011, ki ga je sprejela Vlada RS na 61. redni seji, dne 30. decembra 2009. Z načrtom so določeni posamezni ukrepi in aktivnosti, ki jih bodo izvajala resorna ministrstva in službe, med njimi pa je tudi izvedba preventivne akcije o uporabi varnostnega pasu s sloganom »Pripnite se in doživite!«.

Na Javni agenciji RS za varnost prometa se zavedamo problematike, ki je povezana z varnostjo cestnega prometa, neupoštevanjem prometnih pravil in v nekaterih primerih dokaj nizke kulture udeležencev v cestnem prometu. Posledice takšnega obnašanja se pogosto kažejo v prometnih nesrečah, ki imajo hude posledice tako za posameznike kakor tudi družbo kot celoto. Nedvoumno je izguba življenja najhujša posledica prometnih nesreč, vendar se moramo zavedati, da so tudi hude in lahke telesne poškodbe ter velika materialna škoda nacionalni problem. V letu 2010 smo izvajali podobno preventivno akcijo, v kateri je bilo s štetjem ugotovljeno, da se je povečala uporaba varnostnega pasu med vozniki motornih vozil glede na predhodno leto, vseeno pa je še vedno zaskrbljujoča neuporaba varnostnih pasov na zadnjih sedežih med odraslimi in otroki. Po rezultatih Evalvacije izvedbe projekta pasavček v letu 2009/2010 (Javna agencija RS za varnost prometa – SPV) je namreč 92,6 % voznikov v povprečju med vožnjo pripetih, medtem ko je na zadnjih sedežih pripetih le 50,4 % odraslih potnikov in približno 76,2 % otrok, kar nedvoumno pomeni tudi večjo verjetnost nastanka hudih telesnih poškodb ali smrti.

Ravno zato je v obdobjnem načrtu kot eden od prioritarnih ukrepov določena izvedba preventivne akcije, ki bo potekala v mesecu maju 2011. Namen akcije je vplivati na vedenje voznikov in potnikov v vozilih ter posledično zmanjšati najhujše posledice prometnih nesreč.

Varnostni pas je najučinkovitejša naprava za zaščito potnikov v osebnih in lahkih dostavnih vozilih v primeru prometne nesreče. Uvajanje varnostnih pasov v vozila predstavlja v vseh letih obstoja avtomobilske industrije doslej največji korak k

izboljšanju pasivne varnosti potnikov med trčenjem. Manjša stopnja privezanosti ob trčenju, nedvomno pomeni večjo verjetnost nastanka hudih telesnih poškodb ali smrti.

2. CILJ

Glede na namen akcije in nekatere mednarodne kazalce sta v akciji opredeljeni naslednji cilji:

1. POVEČANJE STOPNJE UPORABE VARNOSTNEGA PASU V OSEBNIH AVTOMOBILIH, TOVORNIH VOZILIH IN AVTOBUSIH

V letu 2010 je na slovenskih cestah umrlo 38 voznikov osebnih avtomobilov, pri katerih je bilo možno ugotoviti ali so uporabljali varnostni pas ali ne. Skupaj je umrlo 45 voznikov osebnih avtomobilov. Varnostni pas obvaruje marsikatero življenje, ko pride do prometne nesreče. S spremembo vedenjskih vzorcev obenem krepimo zavest, da moramo za lastno varnost in varnost drugih udeležencev v prometu največ skrbeti sami.

3. ANALIZA

Po podatkih iz analize stanja na tem področju so ključne ugotovitve naslednje:

- v letu 2010 je v prometnih nesrečah umrlo 14 voznikov osebnih avtomobilov, ki med vožnjo niso uporabljali varnostnega pasu oziroma 31 % voznikov osebnih vozil v času prometnih nesreč ni uporabljalo varnostnega pasu;
- med vožnjo je varnostni pas uporabljalo 91,6 % voznikov (moški v povprečju 90,2 % in ženske 94,9 %) in 92,9 % potnikov na sprednjih sedežih (moški v povprečju 87,1 %, ženske 96,1 %, otroci nad 12 let 93,3 % in otroci do 12 let 84,7 %);
- na zadnjih sedežih v osebnih avtomobilih je varnostni pas uporabljalo 69,1 % potnikov (69,8 % starejši otroci in 91,7 % mlajši otroci).

V Sloveniji je obvezno pripenjanje z varnostnim pasom. V 83. členu Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 58/2009) je določeno, da morajo biti med vožnjo vozniki in potniki v motornem vozilu, na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripeti na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema. Iz podatkov, ki so predstavljeni v nadaljevanju je razvidno kako se ta določba spoštuje v praksi.

V skladu z uresničevanjem ciljev nacionalnega programa je potrebno vrednotiti in spremljati sistematično merjenje kazalce o uporabi varnostnega pasu med vozniki in potniki motornih vozil. Izbrani kazalci uspešnosti oziroma učinkovitosti zagotavljanja uporabe varnostnega pasu odražajo operativne razmere cestno-prometnega sistema, ki vplivajo na raven prometne varnosti. Izbrani kazalci o uporabi varnostnega pasu tvorijo temeljno platformo za analitično spremljanje stopnje uporabe varnostnega pasu in števila umrlih, ki so ali niso uporabljali varnostni pas v času prometne nesreče.

KAZALCI O UPORABI VARNOSTNEGA PASU	
Uporaba varnostnega pasu med vozniki in potniki motornih vozil	Delež pripetosti v vozilu spredaj / zadaj Umri v PN, ki so uporabljali varnostni pas Umri v PN, ki niso uporabljali varnostni pas Delež pripetosti glede na spol Delež pripetosti po regijah Delež pripetosti otrok do 12 letih Delež pripetosti starejših otrok nad 12. let Delež pripetosti glede na vrsto ceste

Na podlagi statističnih podatkov Policije je v letu 2010 (tabela 1) na slovenskih cestah umrlo 38 voznikov osebnih avtomobilov, pri katerih je bilo možno ugotoviti ali so uporabljali varnostni pas ali ne.

Tabela 1: Pregled statistični podatkov o uporabi varnostnih pasov med vozniki osebnih avtomobilov udeleženi v PN v letu 2010

varnostni pas	Mrtvi		Huje tel. poškod.		Lažje tel. poškod.	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
vozniki OA						
uporabljal	25	24	214	201	5211	4466
ni uporabljal	21	14	48	23	146	125
Skupaj	46	38	262	224	5357	4591
% uporabe	54,3 %	63,2 %	81,7 %	89,7 %	97,3 %	97,3 %

V letu 2010 je na slovenskih cestah umrlo 14 (21) voznikov osebnih avtomobilov, pri katerih je bilo mogoče ugotoviti, da varnostnega pasu v času nesreče niso uporabljali. V primerjavi z enakim obdobjem leta 2009 je bila stopnja uporabe varnostnih pasov pri umrlih voznikih osebnih avtomobilov za 9% večja, pri hudo telesno poškodovanih za 8 % večja. Pri lahko telesno poškodovanih je stopnja ostala enaka.

Sistematično opazovanje uporabe varnostnega pasu leta 2010 je zajelo 115.129 vozil¹, od tega 107.111 osebnih avtomobilov in je potekalo v večjih urbanih središčih ter manjših krajih. Opazovanje je zajelo štiri vrste cest: lokalne ulice v naseljih, glavne ulice v naseljih, regionalne ceste in avtoceste.

Tabela 2.: Pripetost glede na spol, starost in sedež (pripeti v %) v letu 2010

Sedež	Voznik		Spredej				Zadaj desno				Zadaj sredina				Zadaj levo			
	M	Ž	M	Ž	O	o	M	Ž	O	o	M	Ž	O	o	M	Ž	O	o
07	81,8	87,7	78,2	89,0	77,5	71,6	33,4	47,5	58,3	75,6	21,1	32,8	39,1	48,5	30,7	44,8	54,3	78,0
08	84,4	93,1	81,1	93,7	85,3	68,5	43,4	62,8	70,9	77,5	35,1	46,8	52,7	49,3	42,1	56,6	67,8	74,1
09	90,1	94,9	87,1	95,4	88,7	77,8	48,8	63,4	70,8	91,0	34,4	46,2	50,4	64,8	53,1	63,8	68,8	88,5
10	90,2	94,9	87,1	96,1	93,3	84,7	51,2	61,5	75,8	93,9	34,3	44,3	49,3	76,7	48,1	63,2	68,5	93,1

Legenda: M – moški, Ž – ženska, O – otrok nad 12 let, o – otrok do 12 let.

Iz tabele 2 lahko razberemo, da je stopnja pripetosti z varnostnim pasom v letu 2010 pri ženskah večja kot pri moških, ne glede na sedež, ki ga vozniki ali sopotniki v osebnem avtomobilu zasedajo. Ugotovitev raziskovanj kaže, da so voznice bolj pogosto pripete z varnostnim pasom (94,6%), enako kot v lanskem letu, medtem ko se v povprečju pripenja le 90,2 % voznikov. Uporaba varnostnih pasov na sprednjih

¹ Vir: Evalvacija izvedbe projekta Pasavček, Univerza v Mariboru, Maribor, november 2010.

sedežih je v povprečju višja kot na zadnjih sedežih. V primerjavi s stopnjo pripetosti voznikov/voznic, so deleži pripetih sopotnikov na sprednjem sedežu nižji, razen kadar so sopotnice ženskega spola, medtem ko uporaba varnostnih pasov na zadnjih sedežih v povprečju precej zaostaja.

Prav tako je iz tabele 2 razvidno, da otroke na zadnjih sedežih v osebni avtomobilu pripenjajo bistveno bolj, kot se na enakih položajih pripenjajo odrasli. Delež pripetih otrok na zadnjih sedežih je večji pri otrocih, ki so mlajši od 12 let, kot pri starejših otrocih. Podatek o deležu pripetih mlajših otrok oz. uporabi otroških varnostnih sedežev na sprednjem sedežu v vozilu, ki je 84,7 % (sicer več kot v lanskem letu – 77,8 %), ni v skladu s pričakovanji, saj je nižji od deleža pripetih starejših otrok na isti poziciji v osebni avtomobilu, kakor tudi nižji od deleža pripetih odraslih. Ugotovitve so bile enake tudi v letu 2009.

Primerjava podatkov med leti 2007, 2008, 2009 in 2010 pokaže, da pripetost voznikov ne glede na spol v obravnavanem obdobju narašča ali ostaja enaka, prav tako udeleženi sopotnikov na sprednjem sedežu. Na zadnjih sedežih osebnega avtomobila je opaziti izrazito povečanje deleža pripetih mlajših otrok (do 12 let). Ker se je pri drugih skupinah (vozniki in odrasli sopotniki v osebni avtomobilu) odstotek pripetih med leti 2008 in 2009 spremenil v manjšem razponu (do 8,3 odstotne točke), lahko domnevamo, da je več pripetih otrok rezultat uspešne medijske kampanje, projektnega dela v vrtcih in šolah ter skupne akcije s policijo, ki je izvajala preventivne kontrole. Delež pripetih otrok se je v primerjavi z letom 2008 pri starejših otrocih povečal le na položaju sopotnika na sprednjem sedežu ter zadaj desno, medtem ko se je na ostalih položajih na zadnjih sedežih v osebni avtomobilu zmanjšal, kar pomeni, da bi bilo smiselno razširiti medijsko in projektno akcijo ter komunikacijska sredstva usmeriti tudi na starejše otroke ter tako ciljno zajeti več starostnih skupin.

Tabela 3: Primerjava pripetosti glede na vrsto ceste in sedež med opazovanji v letih 2007, 2008, 2009 in 2010 (v%).

2007					
Sedež	Voznik	Sopotnik spredaj	Sopotniki zadaj desno	Sopotniki zadaj v sredini	Sopotniki zadaj levo
Lokalna ulica v naselju	72,2	73,4	55,6	45,1	55,8
Glavna ulica v naselju	83,6	84,3	58,9	46,8	62,4

Regionalna cesta	84,9	85,4	38,0	29,3	51,5
Avtocesta	93,0	90,5	54,5	35,9	49,5
2008					
Lokalna ulica v naselju	82,1	80,1	64,2	38,7	58,8
Glavna ulica v naselju	84,3	85,9	59,2	41,8	57,1
Regionalna cesta	86,8	89,4	67,4	50,5	63,0
Avtocesta	91,6	92,1	61,7	53,5	58,8
2009					
Lokalna ulica v naselju	81,8	76,8	69,1	38,5	60,8
Glavna ulica v naselju	89,7	90,0	63,3	45,4	59,6
Regionalna cesta	92,0	93,8	69,0	46,1	65,0
Avtocesta	95,8	95,8	68,4	51,7	71,5
2010					
Lokalna ulica v naselju	84,1	85,8	79,4	48,3	77,3
Glavna ulica v naselju	90,5	91,1	73,0	60,7	68,2
Regionalna cesta	92,6	93,3	68,2	48,6	60,4
Avtocesta	96,0	96,9	74,0	54,5	73,7

Primerjava pripetosti glede na vrsto cest in položaj sedeža v osebnih avtomobilih med leti 2007, 2008, 2009 in 2010, zbrana v tabeli 3, kaže v vseh obravnavanih letih enake ugotovitve glede deleža pripetosti voznikov in voznic glede na vrsto ceste. Delež pripetih voznikov in voznic se v vseh obravnavanih letih stopnjuje od lokalnih cest v naselju, kjer je delež pripetosti najmanjši, preko glavnih cest v naselju, regionalnih cest in avtocest, kjer je delež pripetosti voznikov in voznic najvišji. Podobno velja tudi za pripetost sopotnika na sprednjem sedežu. Delež pripetih sopotnikov na zadnjih sedežih je nižji kot na sprednjih sedežih v osebni avtomobilu, in je najvišji na lokalni ulici v naselju, z izjemo pripetosti sopotnika na sredini, kjer je v letu 2010 pripetost največja na glavni ulici v naselju.

Če primerjamo pripetost in uporabo otroških varnostnih sedežev med leti 2007, 2008, 2009 in 2010, je opaziti splošno tendenco naraščanja deleža pripetih voznikov in sopotnikov ter uporabe otroških varnostnih sedežev, prav tako se skozi leta kaže enak vzorec, da je pripetost največja na avtocestah, najnižja pa na ulicah v naselju, kar je verjetno posledica tega, da se udeleženci v cestnem prometu ne zavedajo pomembnosti uporabe varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev, ne glede na vrsto ceste, ki jo uporabljajo, dolžino relacije ali položaj sedeža v vozilu.

Tabela 4 :. Primerjava pripetosti voznikov, sopotnikov, starejših in mlajših otrok po letih

Leto	Voznik	spredaj	zadaj	star.otroci zadaj	ml. otroci zadaj
2005	85,5	86,6	28,4	47,1	57,5
2007	79,3	83,0	38,4	53,3	70,6
2008	86,8	88,7	50,1	66,8	70,9
2009	92,3	86,6	60,1	63,2	80,2
2010	91,6	92,9	69,1	69,8	91,7

Splošna ugotovitev primerjave pripetosti in uporabe otroških varnostnih sedežev v letih 2005, 2007, 2008, 2009 in 2010 (tabela 4) pokaže, da se stopnja pripetosti v obravnavanem obdobju povečuje, z izjemo upada stopnje pripetosti voznikov oz. voznic in sopotnikov na sprednjih sedežih v letu 2007 in 2010, glede na predhodno leto. V letu 2010 je v primerjavi s predhodnim letom opaziti zmanjšanje stopnje pripetosti voznikov oz. voznic za 0,7 odstotne točke in znaša 91,6 %, kar umešča Slovenijo med države z visoko stopnjo pripetosti. Stopnja pripetosti sopotnika spredaj se je v letu 2010 povečala za 6,3 odstotne točke glede na leto 2009 in znaša 92,9 %. Stopnja pripetosti na zadnjih sedežih je še vedno majhna (69,1%), vendar je v primerjavi z letom 2009 porasla za kar 9,0 odstotnih točk in v primerjavi z letom 2008 za 19,0 odstotnih točk. Uspešnost projektnega dela v vrtcih in šolah s ciljem spodbujanja višje stopnje pripetosti in uporabe otroških varnostnih sedežev ter povečane varnosti v cestnem prometu se posebej odraža v povečanju stopnje pripetosti in uporabe otroških varnostnih sedežev mlajših otrok (do 12 let) na zadnjih sedežih osebnega avtomobila, kjer se je stopnja pripetosti in uporabe otroških varnostnih sedežev v primerjavi z letom 2009 povečala za 11,5 odstotnih točk in v primerjavi z letom 2008 celo za 20,8 odstotnih točk. V letu 2010 tako znaša stopnja pripetosti mlajših otrok na zadnjih sedežih 91,7 %.

Tabela 5: Pripetost voznikov in sopotnikov v cestnem prometu glede na statistično regijo opazovanj v letu 2009 (v %)

Regija / Leto	Osrednje-slovenska	Podravska	JV Slovenija	Obalno-kraška regija	Gorenjska regija	Pomurska regija
2010	89,1	89,9	87,1	79,1	92,9	90,5

V tabeli 5 so zbrani podatki o stopnji pripetosti voznikov in sopotnikov ter uporabi otroških varnostnih sedežev v osebnih avtomobilih glede na regijo opazovanj. Opazovalna mesta smo združili v regije na osnovi metodologije NUTS – standardne klasifikacije teritorialnih enot Slovenije oz. nomenklature statističnih regij Slovenije. Osrednjeslovenska regija vključuje med drugim metropolitansko središče Ljubljana, stopnja pripetosti je v tej regiji v letu 2010 znašala 89,1%. Podravska regija zajema večji mesti Maribor in Ptuj s stopnjo pripetosti na tem območju 89,9%. JV Slovenija kot statistična regija vključuje Zagradec in večje urbano središče Novo mesto z gravitacijskim zaledjem, stopnja pripetosti je znašala 87,1%. Najnižja je bila stopnja pripetosti na območju Obalnokraške regije (79,1%). Pričakovanje, da bo stopnja pripetosti in uporabe otroških varnostnih sedežev najvišja v ekonomsko najrazvitejših 19

območjih z najvišjo kupno močjo prebivalstva, se ni potrdilo. Določen manjši vpliv bi na stopnjo uporabe otroških varnostnih sedežev namreč lahko imela tudi kupna moč prebivalstva, saj vemo, da so kakovostni otroški sedeži lahko tudi zelo dragi. Osrednjeslovenska in Obalno-kraška regija kot najrazvitejši regiji glede na kazalec bruto domači proizvod na prebivalca (BDP/prebivalca) med regijami, zajetimi v analizo, ne izkazujeta najvišje stopnje pripetosti. Najvišjo stopnjo pripetosti izkazujeta Gorenjska (92,9%) in Pomurska regija (90,5%), regiji, ki sta bili v letu 2010 na novo dodani na opazovalno shemo.

Da bi spodbudili obvezno uporabo varnostnih pasov v motornih vozilih in pravilno uporabo otroških varnostnih sedežev, bo v okviru Javne agencije RS za varnost prometa – Svet za preventivno in vzgojo v cestnem prometu izvajal aktivnosti za spodbujanje uporabe otroških varnostnih sedežev EUCHIRES, znane pod imenom Pasavček. S prijaznim likom Pasavčka spodbujajo otroke k stalni uporabi otroških avtosedežev in varnostnih pasov.

Aktivnosti temeljijo na pozitivni spodbudi, saj bodo nagrajevali otroke, ki bodo v osebnem avtomobilu pripeti. Nagrada je figurica pasavčka, ki je narejena tako, da se lahko z ježki pripne na varnostni pas in jo ima otrok tudi v avtu. Lik pasavca je izbran, ker ima ta žival v jezikih vseh sodelujočih držav v svojem imenu tudi besedo pas in z besedno igro še poudarja uporabo varnostnega pasu.

Mednarodne izkušnje kažejo, da uporaba varnostnih pasov zmanjša število smrtnih žrtev in hudih telesnih poškodb za najmanj 40 %. V Evropski uniji so prometni strokovnjaki izračunali, da bi letno preživelo 7.000 ljudi, če bi stopnja uporabe varnostnega pasu v vseh državah dosegla najvišji nivo. Zaradi tega je potrebno neuporabo varnostnega pasu šteti za težji prekršek in pozitivno sprejeti slogan preventivne akcije.

4. UKREPI v obdobju od 16. do 30. maja 2010

Zap. št.	VRSTA UKREPA	IZVAJALEC	ČAS IZVEDBE	KRAJ IZVEDBE	OPOMBA
1.	Obveščanje lokalnih skupnosti o akciji	Skupnost občin Slovenije	16. – 30. maj 2011	Vse občine	
2.	Spodbujanje občin k nadzoru uporabe varnostnega pasa v conah umirjenega prometa (v okolicaš šol in vrtcev)	Skupnost občin Slovenije	16. – 30. maj 2011	Vse občine	
3.	Nadzor uporabe varnostnega pasa v conah umirjenega prometa	Občine	16. – 30. maj 2011	Občine, ki imajo občinsko redarsko službo	
4.	Seznanitev javnosti o akciji, ter pomembnostjo uporabe varnostnega pasu	Skupnost občin Slovenije	16. – 30. maj 2011	Po celi Sloveniji	
5.	Delitev propagandnega materiala	Vse občine	16. – 30. maj 2011	Vse občine	
6.	Dopis AVP (z logotipom in podpisom) posredovan vsem vrtcem	MŠŠ	16. – 30. maj 2011	Po celi Sloveniji	
7.	Dopis AVP (z logotipom in podpisom) posredovan vsem osnovnim šolam	MŠŠ	16. – 30. maj 2011	Po celi Sloveniji	
8.	Dopis AVP (z logotipom in podpisom) posredovan panožnim športnim zvezam	MŠŠ, Sektor za šport	16. – 30. maj 2011	Po celi Sloveniji	PŠZ obvestijo svoje športne klube in društva, ki opravljajo dejavnosti, ki so povezane tudi s prevozi otrok
9.	Izdelava programa rednega usposabljanja za poklicne voznike C in D kat (ena od vsebin varnostni pas)	Ministrstvo za promet	december 2010	Ljubljana	

10.	Izvajanje programa rednega usposabljanja poklicnih voznikov z vsebinami o pomenu in načinu uporabe	Pooblaščen centri za usposabljanje (18)	jan. – dec. 2011	Na lokacijah usposabljanja	
11.	Ozaveščanje potnikov v avtobusih o uporabi varnostnega pasu	GZS, OZS, avtobusni prevozniki	16. – 30. maj	Po celi Sloveniji	
12..	Zagotavljanje da bodo na trg prihajala vozila, ki bodo skladna z zakonodajo in opremljena skladno z EU predpisi glede varnostnih pasov	AVP- Sektor za vozila	celo leto	Slovenija	
13.	Obvestilo in delitev gradiva članom Nacionalne mreže za sodelovanje z Evropsko agencijo za varnost in zdravje pri delu o akciji	MDDSZ v sodelovanju z AVP	Na sestanku v aprilu	Na ministrstvu za delo, družine in socialne zadeve	Informacijo za člane pripravi AVP, glede na izkazan interes AVP pošlje gradiva članom nacionalne mreže
14.	Nadzor nad pripenjanjem, s poudarkom na udeležence na zadnjih sedežih	Občinski redar	16. - 30.5.2011	Območje umirjenega prometa in območju za pešce	V rednem delovnem času
15.	Nadzor nad pripenjanjem otrok in ostalih udeležencev v vozilu, posebno pravilna namestitvev otroških sedežev	Občinski redar	16. - 20. in 23.-27. 5.2011	Območje OŠ in vrtcev	Ob prihodu otrok v šolo ali vrtec
16.	V lokalne medije dati objavo za akcijo in namen akcije	Vodje redarstev ali skupnih organov	pred 16.5.2011	Lokalna glasila, radio itd	
17.	Preverjanje tehnične brezhibnosti avtobusov – kontrola vgradnje in delovanja varnostnega pasu	PIRS	po načrtu	Lokacije bodo določene z mesečnim planom	
18.	Preverjanje izpolnjevanje opremljenosti avtobusov po Pravilniku o oznakah in opremi vozil s katerimi se opravljajo	PIRS	po načrtu	Lokacije bodo določene z mesečnim planom	

	prevozi v CP				
19.	Aktivnosti na področju varnostnega pasu v AMD	AMZS + 85 AMD + 16 PE + 1 CVV Vransko	16. – 30. maj	R Slovenija	Gradivo MP bomo posredovali na AMD ter določili njihove dodatne aktivnosti v AMD in lokalnih skupnostih, »PE« poslovnim enotam in CVV Vransko
20.	Internetna vsebina »Varnostni pas »	AMZS	16. – 30. maj	www.amzs.si	Objava vsebin in projekta varnostni pas na internetni strani AMZS
21.	Varnostni pas in otroški sedež varujeta življenje in zdravje Družinska ura	AMZS, AMZS d.d. in 16 PE	16. – 30. maj – letni program	R Slovenija	Pri aktivnostih »AMZS pomoč na cesti« in tehnični pregledi bomo pozvali naše strokovnjake, da voznikom dodajo nasvet tudi o pravilni uporabi varnostnega pasu in otroških sedežev ter promocijsko gradivo MP. V okviru izvajanja t.i. Družinske ure bomo staršem in ostalim obiskovalcem demonstrirali vsebine otroških varnostnih pasov, varnostnega pasu, vzglavnika, pravilnega sedenja itd...
22.	Avto šola AMZS (Srednje šole in dijaški domovi)	AMZS	16. – 30. maj, letni program	Dijaki	V okviru aktivnosti avto šole AMZS bodo v sodelovanju s Fakulteto za socialno delo, izvedle učne delavnice na temo alkohola in uporabe zaščitnih sredstev (var. pasovi) z metodo vrstniškega svetovanja.
23.	Center varne vožnje AMZS Vransko	AMZS	16. – 30. maj, letni program	Obiskovalci, tečajniki	V okviru aktivnosti bodo inštruktorji predstavili vlogo in

	(Vloga in pomen zadrževalnih sistemov v vozilu)				pomen zadrževalnih sistemov in ostale pasivne varnosti v vozilih, predvajali preventivno-promocijski film, v času akcije pa še opozorili na aktivnosti v akciji NPVCP
24.	Izvedba delavnic 5x STOP je COOL za osnovnošolce in srednješolce z vrstnikom, ki je utrpel hudo telesno poškodbo v prometni nesreči	Zavod Varna pot, osnovne in srednje šole v Sloveniji, različne vladne in nevladne organizacije	16. – 30. maj	Osnovne in srednje šole v Sloveniji	Program delavnice 5x STOP je COOL je sestavljen iz posameznih strokovnih poglavij.
25.	Izvedba projekta »Klik je glas, ki varuje nas«	Zavod Varna pot, osnovne šole v Sloveniji, različne vladne in nevladne organizacije	16. – 30. maj	Osnovne šole v Sloveniji	Demonstracija otroških sedežev, pravilnega pripenjanja otrok v avtomobilu in uporabe varnostnega pasu. Izobraževalne delavnice so namenjene otrokom v vrtcu, prvi triadi osnovnošolcev, staršem in vzgojiteljem.
26.	Sodelovanje na različnih prireditvah z animacijskimi delavnicami	Zavod Varna pot, druge organizacije, različne vladne in nevladne organizacije	16. – 30. maj	Prireditveni prostori po Sloveniji	Animacijske delavnice so namenjene vsem udeležencem v prometu, tako odraslim kot tudi najmlajšim. Delavnice so sestavljene iz različnih iger, ki spodbujajo udeležence k razmisleku in razumevanju pomena prometne varnosti.
27.	Izvedba projekta SREČAnje S.O.S.	Zavod Varna pot in Varstveno delovni center Nova Gorica v sodelovanju z vladnimi in nevladnimi organizacijami	16. – 30. maj	Osnovne in srednje šole v Sloveniji	Alkohol, droga, hitrost, neuporaba varnostnega pasu so spremenili življenjsko pot. V preventivno-pedagoški delavnici izkušnjo delijo z mladimi. »Neuporaba varnostnega pasu je bila

					usodna za ..., naj ne bo tudi zate ...«
28.	Obveščanje javnosti o poteku akcije	Policija – OKC GPU in OKC PU ob jutranjih in dnevni javljanjih	16. – 30. maj	Lokalne TV, nacionalna in lokalne radijske postaje	
29.	Policija bo vsak teden trajanja akcije izvedla po vseh PU vsaj po en poostren nadzor nad uporabo varnostnih pasov s civilnimi vozili in civilnimi opazovalci, ki bodo patroljam sporočali kršitve. Poleg tega bodo vse policijske enote vsakodnevno v času akcije izvedle krajše (do eno urne) vodene nadzore nad uporabo varnostnih pasov	Policija	16. – 30. maj	V naseljih na območju RS	
30.	Policija bo ob rednem delu intenzivirala nadzor nad uporabo varnostnih pasov v vseh vozilih. Posebna pozornost bo namenjena nadzoru uporabe varnostnih pasov in zadrževalnih sistemov na zadnjih sedežih osebnih avtomobilov in nadzoru voznikov avtobusov in tovornih vozil.	Policija	16. – 30. maj	Državne in lokalne ceste	
31.	Opozarjanje voznikov na uporabo varnostnih pasov na mejnih prehodih ob vstopu v državo (južna meja)	Policija	16. – 30. maj	Vsi mejni prehodi z R. Hrvaško	
32.	Sodelovanje pri izobraževanju za izvajanje projektnega dela v šolah in vrtcih; izobraževanje	Policija JAVP in občinski SPV, OŠ, vrtci, porodnišnice	16. – 30. maj	Vrtci, šole, prireditveni prostori, ki jih določijo občinski SPV, pri izvedbi	

	o pravilni uporabi otroških zadrževalnih sistemov za vzgojitelje, učitelje, mentorji prometne vzgoje in policiste - projekt "Pasavček", »Zaletavček«			sodeluje policija	
33.	»Namig ki ti reši življenje«, policija na območju vseh PE , kjer je pripravljenost za sodelovanje ZŠAM ali drugih zainteresiranih pa v povezavi z njimi, pri izvozi iz parkirnih večjih prostorov opozarjajo na uporabo varnostnih pasov. Zoper kršitelje, ki »namiga« ne upoštevajo, policisti na cestah v bližini represivno ukrepajo zoper kršitelje.	Policija, ZŠAM	16. – 30. maj	Parkirni prostori pri trgovskih centrih in večjih podjetjih	
34.	Sodelovanje pri preventivni aktivnosti glede uporabe zaletavčka, ki jih na posameznih PU organizira AVP v sodelovanju z občinskimi SPV	Policija in AVP in SPV, na območju PU Maribor in PU Nova Gorica	Po programu AVP v času med 16. in 30. majem	Na prireditvenih krajih, ki jih določijo občinski SPV na območjih izvajanja aktivnosti	

5. MEDIJSKI NAČRT IN AKTIVNOSTI

Javna agencija RS za varnost prometa je v letu 2011, z namenom, da doseže cilje preventivne akcije, pripravilo širok splet medijske kampanje. Medijski cilj za preventivno akcijo je optimiziranje dosega medijske akcije ob hkratni graditvi frekvence v množičnih medijih. Glede na karakteristike ciljne skupine in učinkovitost medijev, bo za oglaševanje uporabljen medijski splet, ki vključuje predvsem oglaševanje na televiziji, na radiu, zunanjem oglaševanju, internetu ter drugih oblikah oglaševanja.

V času akcije bo tudi z namenom seznanja širše javnosti poleg medijske kampanje izvedeno tudi naslednje:

- priprava gradiva za objavo na internetu,
- dogovor s predstavniki elektronskih medijev za medijsko podporo ukrepov v času akcije,
- priprava in izvedba novinarske konference na ministrstvu **16. maj 2011**,
- dogovor s Policijo, da v vsakodnevih jutranjih predstavitev o delu v zadnjih 24 urah, ki poteka preko nekaterih radijskih postaj, seznanijo javnost tudi o poteku akcije,
- seznanjanje javnosti o poteku akcije in morebitnih posebnostih,
- posredovanje podatkov o ukrepih zainteresirani javnosti.

6. ZAKLJUČEK

Idealno bi bilo, da bi vsi vozniki in potniki uporabljali varnostni pas. Če je uporaba varnostnih pasov na sprednjih sedežih kar ugodna, pa je bistveno slabše stanje pri uporabi varnostnih pasov in otroških sedežev na zadnjih sedežih v vozilu.

Menimo, da bo preventivna akcija o uporabi varnostnega pasu prispevala k večji varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu. Če bomo s tokratno akcijo za določen odstotek zmanjšali posledice prometnih nesreč ali celo obvarovali kakšno življenje, bo nedvoumno dosežen namen. Moramo pa se zavedati, da tudi najkakovostnejši sistem varnostnih pasov kombiniran s številno drugo varnostno opremo v avtomobilu ne bo zagotavljal učinkovite varnosti, če vozilo trči s preveliko hitrostjo. Zato je pas le eden izmed mnogih dejavnikov, s katerim obvarujemo svoje življenje v prometnih nesrečah.

Pripravila: Vesna Marinko

Ljubo Zajc
Direktor AVP